

د ۱۳۹۷ مالی کال په اوږدو کې د مالیې وزارت لاسته راوړنې

اول: وضعیت عواید ملی در سال 1397؛

در سال مالی 1397 هدف تعیین شده در سند بودجه ملی، مبلغ 172 میلیارد افغانی تعیین گردیده بود که خوشبختانه الی اخیر سال مالی 1397 مبلغ 189.18 میلیارد افغانی عوائد را جمع آوری نمائیم که این مقدار در مقایسه با سال ۱۳۹۶، 12٪ فیصد ازدیاد و نسبت به هدف تعیین شده صندوق بین المللی پول (IMF) 9٪ فیصد در عوائد ملی را نشان می دهد.

حکومت افغانستان توانست که طی پنج سال گذشته عواید ملی را از 99 میلیارد افغانی به 189 میلیارد افغانی افزایش دهد، که در مقایسه با پنج سال قبل افزایش 90 درصدی را نشان می دهد.

دویم: د حکومت او مالیې وزارت د پراختیای بودیجې لگښت؛

له نېکمرغه په ۱۳۹۷ مالی کال کې زموږ د پراختیای بودیجې مصرف د تېرو ۱۸ کلونو په مقایسه بې ساری زیات شوی مونږ وتوانېده، څو ۱۲۶،۶ میلیارد افغانی چې ۹۲ فیصده انکشافی بودیجه جوړوي، مصرف کړي. دا په داسې حال کې ده چې په ۱۳۹۶ کال کې ۶۷ فیصده معادل، انکشافی بودیجه مصرف شوې وه.

د ملي بودیجې زیات مصرف عمده دلیلونه، د بودیجې جوړولو په پروسه کې د خلکو شمولیت، د بودیجوي واحدونو د ظرفیت په اساس د بودیجې اختصاص، د بودیجې په ترتیب کې بنیادي اصلاحات او د تخصیصاتو په اجرا کې د اسانتیاوو رامنځته کول دي.

سوم: گسترش همکاری های دو جانبه اقتصادی و اتصال منطقوی؛

وزارت مالیه در جریان 5 ماه اخیر توانسته به تعداد 5 پروتوکول و تفاهمنامه را با کشور های مختلف منطقه در عرصه انرژی، خط آهن، تجارت و سرمایه گذاری و گمرکات به امضاء برساند.

توافقتنامه های امضاء شده در سال ۱۳۹۷:

- 1- موافقتنامه همکاری در مورد پروژه انتقال لاین 500 کیلو ولت پروژه TAP که افغانستان سالانه تا 110 میلیون دالر حق ترانزیت از انتقال برق ترکمنستان به پاکستان به دست خواهد آورد
- 2- قرارداد های خریداری برق تورییدی برای سال 2019 از کشور های تاجکستان، ازبکستان و ترکمنستان.
- 3- یادداشت تفاهم در مورد تأمین وسایل و تجهیزات وزارت عودت کنندگان و مهاجرین؛
- 4- یادداشت تفاهم در مورد ترمیم شفاخانه جمهوریت و قصر چار چنار.
- 5- تمديد تفاهمنامه همکاری در عرصه علوم و تحصیلات عالی. تأمین 30 بورسیه تحصیلی به جانب افغانستان بطور سالانه.

چهارم: فعالیت های انجام شده در قسمت تطبیق برنامه های ملی انکشافی؛

فعالیت های شورای عالی اقتصادی: شورای عالی اقتصادی در سال 1397 طی 30 جلسه منعقدۀ خویش روی 119 موضوعات در سکتورهای زراعت و انکشاف دهات، انرژی و آب، تجارت و صنعت، اقتصادی و مالی، زیربنای اراضی و ترانسپورت، عرضه خدمات عامه و سکتور معادن بحث نموده است که طی آن 56 طرح، 3 پالیسی، 2 استراتژی، 21 گزارش، و 3 طرزالعمل (که مجموعاً 85 سند ارسالی از سوی ادارت) مورد تأیید شورای عالی اقتصادی قرار گرفته است.

تطبیق پروژه های بزرگ با استفاده از روش مشارکت عامه و خصوصی:

پروژه تولید 30 میگاوات برق آفتابی کندهار: این پروژه در ولایت کندهار احداث می گردد که با ظرفیت تولید 30 میگا وات برق از انرژی آفتاب، یک منبع پایدار انرژی داخلی برای شهروندان و متشبهین کشور می باشد. شرکت های زولرستان و کمپنی 77 مجموعاً 39 میلیون دالر امریکایی را در این پروژه سرمایه گذاری می نمایند.

پروژه فاز دوم بند برق کجکی: پروژه فاز دوم بند برق کجکی در ولایت هلمند احداث می گردد که ظرفیت تولیدی آن 100 میگا وات انرژی برق می باشد. این پروژه یک پروژه مهم از لحاظ اقتصادی به خصوص مناطق جنوبی کشور بوده و یک منبع پایدار انرژی داخلی برای شهروندان و متشبهین خواهد بود. شرکت ۷۷ در این پروژه مبلغ 175 میلیون دالر امریکایی را سرمایه گذاری می نماید که با تکمیل آن تولید سالانه پروژه به 857 گیگا وات ساعت انرژی برق می رسد.

پروژه برق گازی مزار شریف: این پروژه در ولسوالی دهدادی ولایت بلخ احداث می گردد که شرکت غضنفر گروپ با همکاری مالی نهاد (IFC) مبلغ 75 میلیون دالر امریکایی در آن سرمایه گذاری می نماید. این پروژه ظرفیت تولید بیش از 52 میگا وات انرژی برق از گاز را دارد و تولید سالانه آن به 345 میلیون کیلو وات ساعت انرژی برق می رسد.

پروژه برق گازی بیات پاور در جوزجان: این پروژه در ولسوالی یتیم طاق ولایت جوزجان احداث می گردد که با سرمایه گذاری مبلغ 39 میلیون دالر امریکایی از سوی شرکت بیات پاور، ظرفیت تولیدی آن 40 میگاوات انرژی برق می باشد.

پروژه های یاد شده از طریق مشارکت عامه و خصوصی تحت مدل اعمار، بهره برداری و انتقال تطبیق می گردد که منحن منابع پایدار انرژی داخلی برای شهروندان و متشبهین را تأمین خواهد کرد.

پنجم: تطبیق اصلاحات، سیستم سازی و مبارزه علیه فساد؛

تسهیل، طرح و ترتیب پلان های پنج ساله ریفورم مالی و بهبود عملکرد

یکی از فعالیت های مهم وزارت مالیه بهبود عملکرد مالی تیم محور بوده که از طریق پلان پنج ساله ریفورم مالی قابل تجدید یا (FPIP) عملی میگردد. پلان پنج ساله ریفورم یا FPIP یکی از اولویت های مهم دولت افغانستان و همکاران بین المللی در زمینه آوردن اصلاحات مالی عامه میباشد.

دسترسی مردم و نهاد های ناظر به اطلاعات اصلاحات مالی

سیستم مدیریت عملکرد مالی (APMIS) مردم و نهاد های ناظر را قادر می سازد تا به راپورهای عملکرد ادارات شامل FPIP به صورت آنلاین دسترسی پیدا کنند. قابل یادآوریست که راپورهای مذکور عام بوده و برای دسترسی به آن نیازی برای ثبت نام در سیستم، و یا رمز عبور نیست.

ایجاد و انکشاف سیستم راپوردهی و مدیریت بودجه ملی

سیستم راپوردهی و مدیریت پلان بودجه کارمندان داخلی را قادر می سازد تا راپورهای بودجه را نظر به معیارهای لازم GFS و COFOG ترتیب نمایند. برعلاوه، سیستم مذکور قادر است تا تغییرات بودجه را که از طرف کابینه و پارلمان پیشنهاد می گردد، در کمترین وقت شامل بودجه سازد. این سیستم دسترسی به اطلاعات مورد نیاز مقام های دولت، همکاران بین المللی و مردم عام را تسهیل میکند.

اصلاحات در منابع عواید؛

به منظور تأمین شفافیت و مؤثریت پروسه های کاری در منابع عوایدی و واحدهای مربوطه اصلاحات لازم تطبیق و عملی شده که از عمده ترین اقدامات در این عرصه مختصراً یادآوری می نمایم:

- ✓ تعدیل قوانین مالیاتی شامل قانون مالیات بر عایدات، قانون اداره امور مالیات و قانون مالیه بر ارزش افزوده؛
- ✓ معرفی و تطبیق 95٪ معافیت جرایم مالیاتی سابقه به منظور تشویق مالیه دهنده گان اطاعت ناپذیر و جلوگیری از تراکم باقیات گذشته؛
- ✓ تکمیل 100٪ فیصد کار اعمار مراکز ارایه خدمات برای مالیه دهنده گان کوچک و متوسط؛
- ✓ وصل نمودن سیستم اسیکودا ریاست عمومی گمرکات و وزارت تجارت با سیستم سیگناس ریاست عمومی عواید؛

بخش گمرکات؛

1- امضای موافقتنامه های تبادل اطلاعات گمرکی الکترونیکی با کشور جمهوری ازبکستان، تاجیکستان و ایران؛

2- تطبیق پروسه جدید معافیت مواد نفتی؛

تطبیق این پروسه از طریق سیستم اسیکودا برای سفارت امریکا و ماموریت حمایت قاطع تطبیق گردیده است.

د اداری فساد پر ورائدی مبارزه؛

مالیه وزارت، سره له دي چي په سیستم جوړونه يي تمرکز کړی، په ۱۳۹۷ کال کې يي له فساد سره د مبارزې په هدف لاندې عمده فعالیتونه ترسره کړي دي:

- ✓ د تحقیق او قانوني اجرا په موخه لوی څارنوالی ته د ۲۷ جعل قضیو ورلېږل؛
- ✓ له ۲۰۰ زیاتو مالیاتي قضیو ته رسېدنه، چې قضایي او عدلي ادارو ورته رسېدنه کړي ده؛

- ✓ ۳۵۰ هدايتي او شكايتي قضيو ته رسېدنه او د هغوی بررسي؛
- ✓ له ۸۲ ميليارده افغانیو د زیاتو عایداتي باقیاتو تثبیت، چې مالیه ورکونکو یې په وخت سره د تحویل اقدام نه وو کړی؛
- ✓ د ۱۷۳۱ محصولي او غیر محصولي مشکوکو توکو عرادیاتو او وسایطو درول، چې تر لاسه شوي عواید یې ۳۲۳ میلیونه افغانی کبړي او د دولت حساب ته انتقال شوي دي؛
- ✓ له اول بست تر شپږم بست پورې د عوایدی منابعو د کارکونکو شتمنی ثبتول؛
- ✓ د بانک له لارې د (۸۰ فیصده) دولتي کارکونکو د معاشونو ورکړه؛
- ✓ له پیسو مینځلو سره د مبارزې په هدف له لوی څارنوالی، د افغانستان بانک او د ملي امنیت عمومي ریاست له استازو متشکله کمېټه او د هغوی له لوري مؤثر فعالیتونه؛

فعالیت های انجام شده در قسمت امور بیمه ها؛

بیمه که بخش مهم در جهت مصونیت مادی افراد و متشبثین محسوب می گردد، غرض تنظیم و بهبود امور آن مقررات آتی ترتیب و نهایی گردیده است:

✓ طرح نقشه راه بیمه (Roadmap) برای سه سال آینده ریاست عمومی امور بیمه ها؛

ششم: تأمین هماهنگی و ارتباطات مؤثر با دونران؛

کنفرانس جینوا؛

د جینوا په کنفرانس کې د مشترکې همغږۍ له لارې د افغانستان لپاره د نړیوالې ټولني په ژمنو یو ځل بیا ټینګار وشو.

هفتم: تطبیق بنچمارک ها و تعهدات بین المللی:

ارزیابی صندوق بین المللی پول از اصلاحات مالی و اقتصادی؛

بورد اجرائیوی صندوق بین المللی پول (IMF) به تاریخ 16 قوس 1397 بعد از ارزیابی تعهدات حکومت افغانستان، چهارمین دور اصلاحات مالی و اقتصادی افغانستان را مؤفقا نه ارزیابی نموده و فعالیت های این صندوق را در کشور الی اخیر سال مالی 1398 تمدید نمود.